

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0039/2014

28. 1. 2014

ZPRÁVA

obsahující doporučení Komisi o přezkumu evropského zatýkacího rozkazu
(2013/2109(INI))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodajka: Sarah Ludford

(Podnět – článek 42 jednacího řádu)

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
PŘÍLOHA K NÁVRHU USNESENÍ: DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE NĚKTERÝCH ZVAŽOVANÝCH LEGISLATIVNÍCH NÁVRHŮ.....	10
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	12
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	14

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

obsahující doporučení Komisi o přezkumu evropského zatýkacího rozkazu (2013/2109(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 225 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na články 2, 3 a 7 Smlouvy o Evropské unii a Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na článek 5 rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 28. září 2005 o přijetí statutu poslanců Evropského parlamentu¹,
- s ohledem na rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy²,
- s ohledem na zprávy Komise o provádění evropského zatýkacího rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (COM(2005)0063 a SEC(2005)0267, COM(2006)0008 a SEC(2006)0079, COM(2007)0407 a SEC(2007)0979 a COM(2011)0175 a SEC(2011)0430),
- s ohledem na závěrečnou zprávu Rady o čtvrtém kole vzájemných hodnocení – praktickém uplatňování evropského zatýkacího rozkazu a souvisejících postupech předávání mezi členskými státy ze dne 28. května 2009 (CRIMORG 55),
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. října 2013 o organizované trestné činnosti, korupci a praní peněz: doporučené kroky a iniciativy (konečná zpráva)³,
- s ohledem na revidovanou verzi Evropské příručky k vydávání evropského zatýkacího rozkazu (17195/1/10 REV 1),
- s ohledem na Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1382/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se zavádí program Spravedlnost na období 2014 až 2020⁴,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. září 2011 s názvem „Budování důvěry v celoevropskou justici – nový rozměr evropského justičního vzdělávání“ (COM(2011)551),
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2011 o evropském rozměru v oblasti sportu⁵,

¹ Úř. věst. L 262, 7.10.2005, s. 1.

² Úř. věst. L 190, 18.7.2002, s. 1.

³ Přijaté texty, 23. 10. 2013, P7_TA(2013)0444.

⁴ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 73.

⁵ Úř. věst. C 168 E, 14.6.2013, s. 82.

- s ohledem na své doporučení Radě k právům vězňů v Evropské unii¹,
 - s ohledem na posouzení evropské přidané hodnoty opatření Unie týkajících se evropského zatýkácího rozkazu, provedené oddělením Evropského parlamentu pro evropskou přidanou hodnotu,
 - s ohledem na rámcovou dohodu o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí ze dne 20. října 2010²,
 - s ohledem na články 42 a 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A7-0039/2014),
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie si stanovila úkol vytvořit pro své občany prostor svobody, bezpečnosti a práva a že na základě článku 6 Smlouvy o Evropské unii (SEU) dodržuje lidská práva a základní svobody, čímž na sebe bere povinnosti, které musí splnit, aby tomuto závazku dostála; vzhledem k tomu, že má-li být zásada vzájemného uznávání účinná, musí být založena na vzájemné důvěře, jíž lze dosáhnout pouze tehdy, pokud je v celé Unii zaručeno dodržování základních práv podezřelých a obviněných osob a procesních práv v trestním řízení; vzhledem k tomu, že vzájemnou důvěru zvyšuje vzdělávání, spolupráce a dialog mezi justičními orgány a právními odborníky, které vytvářejí skutečnou evropskou justiční kulturu;
- B. vzhledem k tomu, že rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV bylo ve většině ohledů úspěšné při dosahování svého cíle, tj. urychlení řízení v celé Unii ve srovnání s obvyklými postupy vydávání mezi členskými státy, a tvoří základní kámen vzájemného uznávání soudních rozhodnutí v trestních věcech, jak jej v současnosti stanoví článek 82 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU);
- C. vzhledem k tomu, že v jeho fungování se přesto vyskytly problémy, z nichž některé souvisejí přímo s rámcovým rozhodnutím 2002/584/SVV a vyplývají z mezer v rámcovém rozhodnutí, jako je např. skutečnost, že se rozhodnutí výslovně neobsahuje záruky týkající se základních práv, a neobsahuje ani test proporcionality, a některé další jsou způsobeny jeho neúplným a nejednotným prováděním; vzhledem k tomu, že jiné problémy se týkají také souboru nástrojů vzájemného uznávání a jsou důsledkem nedostatečného a nevyváženého vývoje v oblasti trestního soudnictví v Unii;
- D. vzhledem k tomu, že jasně definované a účinné nástroje vzájemného uznávání soudních opatření mají klíčový význam pro vnitrostátní útvary pověřené trestním stíháním v souvislosti s vyšetřováním závažné přeshraniční trestné činnosti a budou stejně důležité pro vyšetřování prováděná Úřadem evropského veřejného žalobce, jakmile bude tento úřad zřízen;
- E. vzhledem k tomu, že zvláštní výbor pro organizovanou trestnou činnost, korupci a praní peněz (CRIM) zdůraznil, že je třeba urychleně zajistit vzájemné uznávání všech soudních

¹ Úř. věst. C 102, 28.4.2004, p. 31.

² Úř. věst. L 304, 20.11.2010, s. 47.

opatření se zvláštním důrazem na trestní rozsudky, příkazy ke konfiskaci a evropský zatýkácí rozkaz (EZR) a současně plně dodržovat zásadu proporcionality;

F. vzhledem k tomu, že panují obavy mimo jiné ohledně toho, že:

- i) v rámcovém rozhodnutí 2002/584/SVV a dalších nástrojích vzájemného uznávání není obsaženo ustanovení, které by výslovně umožňovalo odmítnout v případě, že existují podstatné důvody domnívat se, že provedení daného opatření by bylo neslučitelné s plněním povinností členského státu podle článku 6 SEU a Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listiny“);
- ii) rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV ani ostatní nástroje vzájemného uznávání neobsahují právo na účinné prostředky nápravy ve smyslu článku 47 Listiny, přičemž toto právo se má i nadále řídit pouze vnitrostátním právem, což vede k nejistotě a nejednotné praxi v členských státech;
- iii) neprobíhá pravidelný přezkum záznamů v Schengenském informačním systému (SIS II) a v databázi Interpolu a ani neexistuje automatické propojení mezi stažením EZR a odstraněním příslušných záznamů a není jisté, jaký má odmítnutí vykonat EZR dopad na pokračující platnost EZR a souvisejících záznamů, přičemž výsledkem je, že osoby, na které se EZR vztahuje, se nemohou volně pohybovat po prostoru svobody, bezpečnosti a práva, aniž by riskovaly budoucí zadržení a předání;
- iv) není dostatečně přesně definován seznam závažných trestných činů související s EZR, ale i s jinými nástroji Unie, které na tento seznam ustavičně odkazují, a do tohoto seznamu jsou zahrnuty i trestné činy, jejichž závažnost není stanovena ve všech trestních zákonících členských států EU a které nemusí projít testem proporcionality;
- v) EZR se nepřiměřeně používá na méně závažné trestné činy nebo v případě okolností, kdy by bylo možné použít ohleduplnější prostředky, což vede k neoprávněným zatčením, neodůvodněné a často nepřiměřené době strávené ve vyšetřovací vazbě, a tedy k nepřiměřeným zásahům do základních práv podezřelých a obžalovaných osob a zátěži pro finanční zdroje členských států;
- vi) rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV a ostatní nástroje vzájemného uznávání neobsahují definici termínu „soudní orgán“, což je příčinou proměnlivé praxe mezi členskými státy, která způsobuje nejistotu, škodí vzájemné důvěře a vedou se kvůli ní soudní spory;
- vii) neexistují minimální standardy, které by zaručovaly účinný soudní dohled nad opatřeními v oblasti vzájemného uznávání, což ve k nejednotné praxi členských států, pokud jde o právní záruky a ochranu před porušováním základních práv, včetně náhrady škody pro oběti justičních omylů, jako je například záměna totožnosti, což je v rozporu se standardy stanovenými Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP) a zavedenou judikaturou Soudního dvora Evropské unie (ESD);
- viii) ačkoli je třeba uznat, že vyšetřovací vazba může být za splnění určitých kritérií nezbytná, neexistence minimálních standardů týkajících se takové vazby, včetně

pravidelného přezkumu, jejich využívání jakožto krajního prostředku a zvažování alternativních opatření, společně s nedostatkem řádného přezkoumání toho, zda je daný případ připraven k soudnímu projednání, může vést k neodůvodněné a přehnané době zadržování podezřelých a obžalovaných ve vyšetřovací vazbě;

- ix) podmínky v mnoha zajišťovacích zařízeních napříč Unii jsou nepřijatelné, což ovlivňuje jak základní práva dotčených osob, zejména na ochranu před nelidským nebo ponižujícím zacházením či trestem podle článku 3 EÚLP, tak účinnost a fungování unijních nástrojů vzájemného uznávání;
 - x) osobám hledaným na základě EZR není ve vydávajícím ani ve vykonávajícím členském státě poskytováno právní zastoupení;
 - xi) v rámcovém rozhodnutí 2002/584/SVV chybí lhůty pro doručení přeloženého EZR, což vede k různým postupům a nejistotě;
 - xii) chybí řádná definice trestných činů, na něž se již nevztahuje ověřování oboustranné trestnosti;
 - xiii) nejsou využívány ostatní existující nástroje soudní spolupráce a vzájemného uznávání v Unii;
1. máje na paměti nový právní rámec od roku 2014 v souladu s Lisabonskou smlouvou, domnívá se, že tato zpráva by se neměla zabývat problémy vyplývajícími přímo z nesprávného provádění rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV, neboť tyto problémy je možné a vhodné řešit prostřednictvím řádného provádění rozhodnutí v členských státech a prosazování tohoto provádění ze strany Komise;
 2. vyzývá členské státy, aby včas a účinně provedly celý soubor opatření Unie v oblasti trestního soudnictví, neboť tato opatření se vzájemně doplňují, a to včetně evropského vyšetřovacího příkazu, evropského příkazu k výkonu dohledu a procesněprávních opatření, a tím soudním orgánům zpřístupnily alternativní a ohleduplnější nástroje vzájemného uznávání, přičemž současně zajistí dodržování práv podezřelých a obžalovaných v trestním řízení; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala jejich správné provedení a jejich dopad na fungování EZR a unijní oblasti trestního soudnictví;
 3. vyzývá členské státy a jejich justiční orgány, aby prozkoumaly všechny stávající možnosti současného rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV (jako je např. bod odůvodnění 12) s cílem zaručit ochranu základních práv a svobod občanů, aby využily veškeré existující alternativní mechanismy předtím, než vydají EZR, a aby dané případy řešily bez nepřiměřených prodloužení, jakmile vedl EZR k zadržení dané osoby, a omezily tak délku trvání vyšetřovací vazby na minimum;
 4. poukazuje na to, že plné uznání a rychlá vymahatelnost soudních opatření jsou krokem směrem k ustavení evropského prostoru trestní spravedlnosti, a zdůrazňuje význam evropského zatýkacího rozkazu jakožto účinného prostředku boje se závažnou přeshraniční trestnou činností;
 5. domnívá se, že jelikož problémy zdůrazněné v bodu odůvodnění F vyplývají jak ze

specifických aspektů rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV, tak z neúplného a nevyváženého charakteru unijní oblasti trestního soudnictví, legislativní řešení by mělo usilovat o stanovení minimálních norem mimo jiné pro procesní práva podezřelých a obviněných osob a o přijetí průřezového opatření, které stanoví zásady použitelné na veškeré nástroje vzájemného uznávání, nebo, pokud toto průřezové opatření není proveditelné nebo nevyřeší problémy uvedené v tomto usnesení, o změny rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV;

6. domnívá se, že odhalené nedostatky nejen oslabují vzájemnou důvěru, ale pro dotčené jednotlivce, jejich rodiny a společnost obecně jsou také nákladné ze sociálního a hospodářského hlediska;
7. žádá proto Komisi, aby do jednoho roku od přijetí tohoto usnesení na základě článku 82 Smlouvy o fungování Evropské unie předložila legislativní návrhy, které budou vycházet z podrobných doporučení uvedených v příloze k této zprávě a stanoví:
 - a) postup, podle něž může být opatření vzájemného uznávání ve vydávajícím členském státě v případě potřeby potvrzeno soudcem, soudem, vyšetřujícím soudcem nebo státním zástupcem, aby se tak vyřešil rozdílný výklad termínu „soudní orgán“;
 - b) kontrolu proporcionality, která bude prováděna při vydávání rozhodnutí v oblasti vzájemného uznávání a bude vycházet ze všech důležitých faktorů a okolností, jako je závažnost trestného činu, skutečnost, zda je případ připraven k soudnímu řízení, dopad na soukromý a rodinný život vyžádané osoby (včetně otázky ochrany soukromého a rodinného života), příslušné náklady a dostupnost vhodného, ohleduplnějšího alternativního opatření;
 - c) standardizovaný postup konzultace, během něž si příslušné orgány ve vydávajícím a vykonávajícím státě mohou vyměňovat informace ohledně výkonu soudních rozhodnutí, které se týkají například otázky proporcionality a konkrétně s ohledem na EZR za účelem zajištění připravenosti k soudnímu řízení;
 - d) závazný důvod pro odmítnutí v případě, že existují podstatné důvody domnívat se, že provedení opatření by bylo neslučitelné s plněním povinností členského státu podle článku 6 SEU a Listiny základních práv Evropské unie, obzvláště jejího č. 52 odst. 1 a jeho odkazu na zásadu proporcionality;
 - e) právo na účinné prostředky nápravy ve smyslu čl. 47 odst. Listiny a článku 13 EÚLP, jako jsou např. právo na odvolání ve vykonávajícím členském státě proti požadovanému výkonu nástroje vzájemného uznávání a právo vyžádané osoby napadnout před soudem nesplnění záruk, které vydávající stát poskytl státu vykonávajícímu;
 - f) lepší definici trestných činů, na které by se měl uplatnit EZR, za účelem usnadnění provádění kontroly proporcionality;
8. vyzývá k tomu, aby bylo v členských státech jednoznačně a jednotně uplatňováno právo Unie týkající se procesních práv v trestním řízení v souvislosti s uplatňováním EZR, včetně práva na tlumočení a překlad v trestním řízení, práva na přístup k obhájci v trestním řízení a práva na komunikaci po zatčení a práva na informace v trestním řízení;

9. vyzývá Komisi, aby od členských států požadovala komplexní údaje související s fungováním mechanismu EZR a aby tyto údaje zahrnula do příští zprávy o provádění s cílem navrhnout vhodná opatření pro jakékoli zjištěné problémy;
10. požaduje pravidelný přezkum nevykonaných EZR a vyhodnocení toho, zda by spolu s odpovídajícími záznamy v systému SIS II a v databázi Interpolu neměly být staženy; žádá rovněž stažení EZR a příslušných záznamů v systému SIS II a v databázi Interpolu, pokud byl EZR zamítnut na základě zásad kogentní povahy, jako je např. princip *ne bis in idem* nebo nesoulad s povinnostmi v oblasti lidských práv; žádá, aby bylo vypracováno ustanovení zavádějící povinnost, aby byl k záznamu v systému SIS II a v databázi Interpolu připojen důvod zamítnutí výkonu EZR odpovídajícího záznamu a záznamy Europolu byly také příslušně upraveny;
11. zdůrazňuje zásadní důležitost řádných postupů, včetně práva na odvolání, avšak současně vyzývá členské státy – ať už se jedná o státy vydávající, nebo vykonávající –, aby zavedly právní mechanismy, které budou poskytovat náhradu škody za justiční omyly související s nástroji vzájemného uznávání v souladu se standardy EÚLP a se zavedenou judikaturou ESD;
12. vyzývá Radu, aby do své revidované verze Evropské příručky k vydávání evropského zatýkacího rozkazu (17195/1/10 REV 1) zahrnula šestidenní časovou lhůtu pro doručení přeloženého EZR, a zajistila tak větší jasnost a jistotu;
13. vyzývá členské státy a Komisi, aby spolupracovaly na posilování kontaktních sítí soudců, státních zástupců a obhájců v trestním řízení, čímž se podpoří účinnost a podloženost postupů souvisejících s EZR, a aby nabízely odpovídající odbornou přípravu na vnitrostátní a unijní úrovni pro soudce a právníky, která by se zaměřila mj. na: jazyky, vhodný způsob používání EZR a kombinované využití různých nástrojů vzájemného uznávání; vyzývá Komisi, aby vypracovala praktickou příručku EU určenou pro obhájce působící v řízeních EZR, která bude snadno dostupná po celé Unii, zohlední dosavadní práci Evropské asociace právníků specializovaných na trestní právo v tomto směru a bude doplněna vnitrostátními příručkami;
14. žádá Komisi, aby usnadnila zavedení zvláštní Evropské soudní sítě pro zatýkací rozkaz a síť obhájců, kteří působí v oblasti evropského trestního soudnictví a v záležitostech týkajících se vydávání, a poskytla jim i Evropské síti pro justiční vzdělávání přiměřené finanční prostředky; domnívá se, že Komise může zajistit náležité finanční prostředky prostřednictvím stávajících programů v unijní oblasti trestního soudnictví;
15. vyzývá Komisi, aby zřídila unijní databázi shromažďující veškerou vnitrostátní judikaturu související s EZR a dalšími postupy vzájemného uznávání a umožnila k ní snadný přístup s cílem usnadnit práci právníků a sledování a posuzování provádění a jakýchkoli problémů, které se vyskytnou;
16. zdůrazňuje spojitost mezi vazebními podmínkami a opatřeními v oblasti EZR a připomíná členským státům, že článek 3 EÚLP a judikatura Evropského soudu pro lidská práva jim ukládají nejen negativní povinnosti, tím, že jim zakazují vystavovat vězně nelidskému a ponižujícímu chování, ale také pozitivní povinnosti tím, že požadují, aby zajistily, že podmínky ve vězení budou v souladu s lidskou důstojností a že porušování těchto práv

bude důkladně a účinně vyšetřeno; vyzývá členské státy, aby zohlednily zejména práva zranitelných osob a v obecné rovině důkladně přezkoumaly alternativy k vazbě.

17. s cílem zajistit účinnost rámce vzájemného uznávání vyzývá Komisi, aby prozkoumala právní a finanční prostředky dostupné na úrovni Unie k tomu, aby se zlepšily normy platné pro věznění osob, jejichž součástí jsou legislativní návrhy o podmínkách vyšetřovací vazby;
18. potvrzuje, že tato doporučení jsou v souladu se základními právy, se zásadou subsidiarity a se zásadou proporcionality;
19. domnívá se, že jakékoli finanční dopady požadovaných návrhů na rozpočet Unie by měly být pokryty ze stávajících rozpočtových prostředků; zdůrazňuje, že pro členské státy i občany by přijetí a provedení těchto návrhů vedlo k podstatným úsporám nákladů a času, a bylo by proto přínosem jak z hospodářského, tak sociálního hlediska, jak jasně ukázalo posouzení evropské přidané hodnoty týkající se opatření EU v oblasti přezkumu EZR;
20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení a připojená podrobná doporučení Komisi a Radě.

**PŘÍLOHA K NÁVRHU USNESENÍ:
DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE NĚKTERÝCH ZVAŽOVANÝCH LEGISLATIVNÍCH
NÁVRHŮ**

Postup potvrzování pro právní nástroje vzájemného uznávání v rámci Unie:

- „Vydávající orgán“ se v trestním právu Unie definuje jako:
 - (i) soudce, soud, vyšetřující soudce nebo státní zástupce příslušný v daném případě; nebo
 - (ii) jakýkoli jiný příslušný orgán, jak jej definuje vydávající členský stát, za předpokladu, že úkon, jenž má být proveden, je po přezkoumání jeho souladu s podmínkami vydání nástroje potvrzen soudcem, soudem, vyšetřujícím soudcem nebo státním zástupcem ve vydávajícím státě.

Kontrola proporcionality pro vydávání právních nástrojů vzájemného uznávání v rámci Unie:

- Při vydávání rozhodnutí, jež má být vykonáno v jiném členském státě, příslušný orgán důkladně posoudí potřebnost požadovaného opatření, přičemž vychází ze všech relevantních faktorů a okolností, zohledňuje práva podezřelého či obžalovaného a dostupnost alternativních opatření a použije nejohleduplnější dostupné a vhodné opatření k dosažení požadovaných cílů. Pokud má vykonávající orgán důvod se domnívat, že dané opatření je nepřiměřené, může konzultovat důležitost výkonu rozhodnutí v rámci vzájemného uznávání s vydávajícím orgánem. Po této konzultaci může vydávající orgán rozhodnout, že toto rozhodnutí v rámci vzájemného uznávání bere zpět.

Postup konzultace mezi příslušnými orgány ve vydávajícím a vykonávajícím členském státě použitelný na právní nástroje vzájemného uznávání v rámci Unie:

- Aniž by byla dotčena možnost příslušného vykonávajícího orgánu využít důvody pro odmítnutí, měl by existovat standardizovaný postup, během něž si příslušné orgány ve vydávajícím a vykonávajícím státě vyměňují informace a vzájemně se konzultují s cílem podpořit bezproblémové a účinné používání příslušných nástrojů vzájemného uznávání nebo ochranu základních práv dotčené osoby, jako je např. vyhodnocení proporcionality, a to i pokud jde o EZR, za účelem zajištění připravenosti k soudnímu řízení.

Důvod pro odmítnutí na základě porušování základních práv použitelný na právní nástroje vzájemného uznávání v rámci Unie:

- Existují podstatné důvody domnívat se, že provádění opatření by bylo neslučitelné s plněním povinností členských států podle článku 6 Smlouvy o Evropské unii a Listiny.

Ustanovení o účinných prostředcích nápravy použitelných na nástroje vzájemného uznávání v rámci Unie:

- Členské státy v souladu s Listinou a zavedenou judikaturou ESD a Evropského soudu pro lidská práva zajistí, aby každý, jehož práva a svobody byly porušeny rozhodnutím, úkonem či opomenutím souvisejícím s použitím nástroje vzájemného uznávání v trestních

věcech, měl právo soudně se domáhat účinného prostředku nápravy. Je-li takovýto prostředek nápravy použit ve vykonávajícím členském státě a má-li odkladný účinek, konečné rozhodnutí o tomto prostředku se přijme ve lhůtě stanovené použitelným nástrojem vzájemného uznávání, nebo pokud tato lhůta není výslovně stanovena, dostatečně pohotově na to, aby se zajistilo, že cíl daného postupu vzájemného uznávání nebude ohrožen.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Rámcové rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu¹ (dále jen rámcové rozhodnutí o EZR) schválené v roce 2002 vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2004 a je nejdůležitějším právním nástrojem EU vycházejícím ze zásady vzájemného uznávání, podle níž jsou soudní rozhodnutí vykonávána na základě vzájemné důvěry. Cílem rámcového rozhodnutí o EZR bylo urychlit a usnadnit postavení podezřelých a obviněných před spravedlivým soudem díky tomu, že se změnil zastaralý a těžkopádný postup vydávání, na němž se podílejí politici, v rychlejší postup vydávání prostřednictvím komunikace mezi soudními orgány. EZR usnadňuje předávání mimo jiné tím, že stanoví striktní časové lhůty a omezuje používání dvojí trestnosti jako důvodu pro odmítnutí. členský stát, jemuž je žádost adresována, je povinen rozkaz vykonat bez posuzování podstaty obvinění či odsouzení.

Od svého zavedení poskytuje účinnější mechanismus, který má zajistit, aby otevřené hranice nebyly zneužívány osobami, jež se snaží uniknout spravedlnosti. Rychlejší vydávání současně znamená, že obvinění a odsouzení by již neměli být při čekání na předání dlouhodobě zadržováni ve vazbě. Evropská komise předložila tři zprávy o provádění rámcového rozhodnutí o EZR, které používání EZR v praxi označují za celkový úspěch, zejména pokud jde o zkrácení odkladu vydání (z průměrného jednoho roku před zavedením EZR na přibližně 15 dní se souhlasem a kolem 50 dnů bez souhlasu podle EZR)².

Navzdory celkově kladnému hodnocení však tři zprávy Evropské komise o provádění rámcového rozhodnutí z roku 2002 odhalují nedostatky ve fungování systému (včetně nedodržování procesních práv podezřelých a obviněných osob, špatných vazebních podmínek, údajného nadměrného používání EZR některými členskými státy a nedodržování zásady přiměřenosti), mezi nimiž vyniká statistický údaj o tom, že mezi lety 2005 a 2009 bylo vydáno 54 689 EZR, ale jen 11 630 jich bylo vykonáno³.

Vzájemná důvěra nezbytná pro bezproblémové fungování EZR je tudíž ohrožována značným počtem výzev, které vyplývají z jeho používání v praxi, včetně kritik vůči systematickému používání EZR na méně závažné trestné činy a obav ohledně toho, zda nejsou ohrožena práva jednotlivce, přestože byl do čl. 1 odst. 3 a do 12. bodu odůvodnění začleněn předpoklad dodržování základních práv během postupů předávání. členské státy se proto snažily uplatňovat zásady svých vnitrostátních soudních systémů, neboť měly obavu, že vydávající členský stát používá nižší standardy procesních záruk či základních práv.

Tyto problémy je třeba řešit, aby nebyla oslabena důvěryhodnost EZR a iniciativy EU v oblasti trestního soudnictví obecně. Operativní problémy týkající se EZR mají různé příčiny: neúplné a nedůsledné provádění rámcového rozhodnutí o EZR, například

¹ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV pozmeněné v roce 2009 rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV.

² Zpráva o provádění rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy od roku 2007 (COM(2011)0175).

³ Zpráva o provádění rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy od roku 2007 (COM(2011)0175).

nedodržování lhůt, mezery v rámcovém rozhodnutí o EZR a neúplný a nevyvážený charakter oblasti trestního soudnictví v EU.

Problémům vyplývajícím z neúplného a nedůsledného provádění rámcového rozhodnutí o EZR se tato zpráva nevěnuje, neboť by měly být řešeny v první řadě Evropskou komisí, nikoli legislativní reformou EU.

Problémy způsobené mezerami v rámcovém rozhodnutí o EZR se nemusí nezbytně týkat pouze tohoto opatření, nýbrž jsou do určité míry společné i ostatním nástrojům vzájemného uznávání a dále souvisejí s neúplným a nevyváženým charakterem oblasti trestního soudnictví v EU. Na vnitrostátní úrovni proběhly právní či legislativní změny, které měly dopad na postupy EZR, například ve Spojeném království a v Polsku, v jejichž důsledku je třeba řešit problémy, jako je přiměřenost; hrozí však riziko, že rozdíly mezi členskými státy budou nadále přetrvávat, nebo dokonce porostou. Opatření mající povahu právně nevynutitelných předpisů, jako je *Evropská příručka k vydávání evropského zatýkacího rozkazu*, jsou sice užitečná, nevyřešila však všechny problémy. Legislativní opatření na úrovni EU jsou proto považována za nezbytná, má-li být reformováno fungování EZR a ostatních nástrojů vzájemného uznávání a zajištěna lepší vyváženost oblasti trestní spravedlnosti v EU.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	13.1.2014
Výsledek konečného hlasování	+ : 46 - : 4 0 : 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Jan Philipp Albrecht, Roberta Angelilli, Edit Bauer, Rita Borsellino, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Salvatore Caronna, Philip Claeys, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Ioan Enciu, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Kinga Gál, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Svetoslav Hristov Malinov, Clemente Mastella, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Nuno Melo, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Carmen Romero López, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Nils Torvalds, Kyriacos Triantaphyllides, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Monika Hohlmeier, Ulrike Lunacek, Jan Mulder, Carl Schlyter